

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007
թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն
որոշմամբ հաստատված հավելված 5

2015թ. II-րդ ԵՌԱՍՍՅԱԿԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ
ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ
Ք.ԵՐԵՎԱՆ, ԱՄԻՐՅԱՆ ՓՈՂ. 23 /1

ARMECONOMBANK

Ծանոթագրություն 1. «Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

Իրավական դաշտ.

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՍՏԲԱՆԿ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թթ. «Հայպետարկանկ» ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 19 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 20 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում և 1 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՍՏԲԱՆԿ» ԲԲԸ իր հստակագրված ծառայություններին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկում փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ եւ հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն սպառողական շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Կորպորատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Ա. Մելիքյան

Լ. Պետրոսյան

Ի. Մանագաձե

Ռ. Հայրապետյան

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն՝ Ա. Նալջյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ռ. Բաղալյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ կորպորատիվ և մանրածախ բիզնեսի գծով՝ Օ.Չիչյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ գործառնական գծով՝ Ա.Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ միջազգային և զարգացման գծով՝ Ա.Մանրիկյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Դ. Ազատյան

Տարածքային կառավարման վարչության պետ՝ Ա. Առաքելյան

Ռ-ազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ՝ Հ. Ավետիսյան

Իրավաբանական վարչության պետ՝ Վ.Ջհանգիրյան

Վարկավորման վարչության պետ՝ Ա. Առաքելյան

Պլաստիկ քարտերի վարչության պետ՝ Ա.Գալստյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 30.06.2015թ. դրությամբ կազմում է 2,333,338 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 933,335 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 2500 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Բանկն ունի 1419 բաժնետեր:

Նշանակալից մասնակիցներ

Սուբիասյան Սարիբեկ Ալբերտի 22.6 %
Սուբիասյան Խաչատուր Ալբերտի 19.5 %
Սուբիասյան Ռոբերտ Ալբերտի 15.3 %
Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկ 20.0 %

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական քաղաքականությունը»

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտերի և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա՝ ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս»՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական

հոսքերը: Արժեգրկված վարկերի տոկոսների հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեգրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Քաղաքականությանը սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցների գծով ամորտիզացիոն հատկացումները Բանկի վարչության կողմից սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման

վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված և «REUTERS DEALING» համակարգում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, գույքահարկի, հողի հարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսդրությանը համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած «Շահութահարկի օրենքի» համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝ ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք. մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ. հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկղային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով,

ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է ուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոզիտացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

Ֆինանսական գործիքներ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց տրված կամ ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ համապատասխանաբար գումարած կամ հանած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների, հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա:

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվներ՝ ակտիվներ, որոնք ձեռք են բերվել կամ առաջացել են հիմնականում գների կամ դիվերային հավելագների (մարժաների) կարճաժամկետ տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով: Ակտիվը պետք է դասակարգվի որպես շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող, եթե այն, անկախ դրա ձեռք բերման պատճառից, այնպիսի պորտֆելի մի մաս է, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով և հետագայում վերաչափվում են իրական արժեքով՝ ելնելով գործող շուկայական գներից: Համապատասխան իրացված և չիրացված բոլոր օգուտներն ու վնասները գրանցվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեքներից ստացված եկամուտներ հոդվածում:

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ՝ այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով և որոնք կարող են վաճառվել՝ ելնելով իրացվելիության պահանջներից կամ տոկոսադրույքի, փոխարժեքների և կապիտալ գործիքների արժեքների փոփոխություններից:

Վաճառքի համար մատչելի արժեքների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած չիրացված շահույթն ու վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում մինչև այն

պահը, երբ նշված ֆինանսական ակտիվը օտարվում է կամ որոշվում է որպես արժեզրկված: Այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, պետք է ճանաչվի հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Երբ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված ֆինանսական ակտիվների գծով առկա է կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ վկայություն, այդ ակտիվները վերադասակարգվում են որպես շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող:

Վաճառքի համար մատչելի կապիտալ գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է դրանց գնանշված շուկայական գների վրա: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքի որոշվում է գնաչին մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

Կապիտալ գործիքներում այն ներդրումները, որոնք չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա, հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկման գծով պահուստի գումարը:

Ասոցիացված և դուստր ընկերություններում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքի մեթոդով:

Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր՝ ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր՝ ֆիքսված մարման ժամկետով արժեթղթերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մինչև մարման ժամկետը պահվող էական գումարի ակտիվների վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով հնարավոր կորուստների պահուստները:

Բանկը գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Իրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից կամ արտարժույթային գործառնություններից շահույթ կամ վնաս, կախված ածանցյալ գործիքների բնույթից:

Հեջի հաշվապահական հաշվառման ժամանակ հեջավորման գործիքի և համապատասխան հեջավորող հոդվածի իրական արժեքների փոփոխությունների արդյունքները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում համաչափորեն ճանաչվում են գուտ շահույթ կամ վնաս:

Հետզման պայմանագրեր

Հետզման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետզման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հողվածներում: Հետզման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հողվածներում: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետզման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կարող է վարձակալել հող, շենք և տարածքներ, այլ հիմնական միջոցներ, ինչպես նաև դրանց գծով կատարում կապիտալ ներդրումներ: Վարձակալված միջոցների հաշվապահական հաշվառումը տարվում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

Վարձակալված հողի, շենքի և տարածքների, այլ հիմնական միջոցների վրա կատարված այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են վարձակալված հիմնական միջոցի արժեքը, դիտվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ակտիվի 10%-ը գերազանցող մասով ճանաչվում են ակտիվ: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՄ-ների:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների՝ ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ստանդարտով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի ամորտիզացիոն ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի ամորտիզացիոն ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ստանդարտով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի ժամանակաշրջանը և ամորտիզացիայի մեթոդը սահմանվում է հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում այն ընդունվում է 10 տարի: Ամորտիզացիայի մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

2014թ հունվարի 1-ից հետո ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է «Շահութահարկի օրենքի» համաձայն: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

Շենքեր, շինություններ	50 տարի 2%
Համակարգիչներ	5 տարի 20%
Տրանսպորտային միջոցներ	8 տարի 12.5%
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բանկոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8 տարի 12.5%
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), POS տերմինալներ, մոդեմներ,	3 տարի 33.3%
Ցանցային սարքեր	5 տարի 20%
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ	1 տարի 100%

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ,

հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

2014թ հունվարի 1-ից հետո ձեռք բերված հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է «Շահութահարկի օրենքի» համաձայն : Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ :

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Եթե տարվա ընթացքում կատարված վերանորոգման ծախսերի մեծությունը գերազանցում է ակտիվի սկզբնական արժեքի (օրենքով սահմանված կարգով իրականացված վերագնահատման դեպքում՝ վերագնահատված արժեքի) 10%-ը, ապա այս ծախսերը նույնպես ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և 10%-ը գերազանցող մասով ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ գնահատող կազմակերպության կողմից: Հիմնական միջոցների վերագնահատումն իրականացվում է վերականգման արժեքի գործակցի մեթոդով: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվապահական հաշվառման

ստանդարտներով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը գույքընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձևավորված ակտիվները, ինչպես նաև շահագործումից դուրս հիմնական միջոցները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝ արագամաշ առարկաները, ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցած ունեցվածքը, նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում: Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին: Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է միջին կշռված արժեքի բանաձևով: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ Բանկի և մասնաճյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր գրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև

վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ»-ի համաձայն:

Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեզմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպություններին և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեզմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ գտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը

առաջանում է ստացված զուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են աուդիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հոդվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխու թյուններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անհրազործելի է:

ARMECONOMBANK

Ծանոթագրություն 3. «Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

Հազ դրամ

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	01.04.2015- 30.06.2015	01/01/2015- 30/06/2015	01.04.2014- 30.06.2014	01.01.2014- 30.06.2014
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	52,113	84,780	22,437	32,433
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	1,946,666	3,862,975	1,835,222	3,307,937
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	213,260	402,683	200,751	391,685
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	123,412	227,322	52,568	99,635
Այլ տոկոսային եկամուտ	-	634	200	238
Ընդամենը	2,335,451	4,578,394	2,111,178	3,831,928
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր				
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	342,383	669,466	273,729	534,929
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	641,515	1,295,643	612,931	1,191,486
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	-	-	-	-
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	228,468	537,005	129,571	251,672
Տոկոսային ծախսեր ստորադաս փոխառությունների դիմաց	118,477	124,000	-	-
Այլ տոկոսային ծախսեր	-	24,376	-	-
Ընդամենը	1,330,843	2,650,490	1,016,231	1,978,087
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	1,004,608	1,927,904	1,094,947	1,853,841

Ծանոթագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

Հազ դրամ

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01.04.2015- 30.06.2015	01/01/2015- 30/06/2015	01.04.2014- 30.06.2014	01.01.2014- 30.06.2014
Ղրամարկղային գործառնություններից	35,581	60,320	28,758	69,183
Հաշվարկային ծառայություններից	254,743	480,942	49,212	350,447
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	2,959	5,205	2,152	4,405
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	5,606	9,509	1,310	4,012
Վճարային քարտերի սպասարկումից	25,268	40,530	9,711	17,777
Այլ կոմիսիոն վճարներ	35,916	73,520	140,192	276,630
Ընդամենը	360,073	670,026	231,335	722,454
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	620	1,157	608	1,241
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	36,374	68,875	29,171	60,679

Երաշխիքների, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	9,073	17,539	817	834
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	3,404	7,654	13,429	22,344
Այլ կոմիսիոն վճարներ*	28,951	55,624	34,047	76,812
Ընդամենը	78,422	150,849	78,072	161,910
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	281,651	519,177	153,263	560,544

* Այլ կոմիսիոն վճարների գծով ծախսերը հիմնականում կատարվել են վճարահաշվարկային ծառայությունների և միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերի դիմաց վճարված կոմիսիոն վճարների գծով:

Ծանոթագրություն 5. «Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

Հազ դրամ

Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից	01.04.2015- 30.06.2015	01/01/2015- 30/06/2015	01.04.2014- 30.06.2014	01.01.2014- 30.06.2014
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	(7,489)	(29,023)	(14,004)	(26,091)
բաժնետոմսերից	-	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	-	-	-
ածանցյալներից	(7,489)	(29,023)	(14,004)	(26,091)
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	61,811	(158,171)	(40,716)	(18,777)
Ընդամենը	54,322	(187,194)	(54,720)	(44,868)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներից	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	-	1,328	72,921	116,067
բաժնետոմսերից	-	-	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	1,328	72,921	116,067
ածանցյալներից	-	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-	-	-	-
Ընդամենը	-	1,328	72,921	116,067
Արտարժույթային գործառնություններից	-	-	-	-
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	163,436	346,760	197,823	378,907
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(58,363)	146,283	26,702	(11,850)
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	210	1,164	2,387	5,608
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	5	466	8	5,691
Ընդամենը	105,288	494,673	226,920	378,356
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	159,610	308,807	245,121	449,555

Ծանոթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտ»

Հազ դրամ

Այլ գործառնական եկամուտ	01.04.2015- 30.06.2015	01/01/2015- 30/06/2015	01.04.2014- 30.06.2014	01.01.2014- 30.06.2014
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	50,745	97,411	34,436	70,454
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	(2,401)	(2,401)	(1,520)	(4,351)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-	-	-
Այլ եկամուտներ*	21,464	31,296	12,009	80,913
Ընդամենը	69,808	126,306	44,925	147,016

Այլ եկամուտներ* -ի գոյացման հիմնական աղբյուրներից են քաղվածքների, չեկային և ավանդային գոքույկների, տեղեկանքների տրամադրումից և այնպիսի տարաբնույթ ծառայություններից գանձվող գումարները, որոնց համար հատուկ եկամտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Ծանոթագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ»

Հազ դրամ

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով (Ծանոթագրություն 14)	01/04/2015- 30/06/2015	01/01/2015- 30/06/2015	01/04/2014- 30/06/2014	01/01/2014- 30/06/2014
Սկզբնական մնացորդ	23,873	23,873		23,873
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ				
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	23,873	23,873	-	23,873
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով (Ծանոթագրություն 14)	01/04/2015- 30/06/2015	01/01/2015- 30/06/2015	01/04/2014- 30/06/2014	01/01/2014- 30/06/2014
Սկզբնական մնացորդ	4,692	8,504	3,759	3,636
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(1,106)	(4,918)	6,384	6,507
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	3,586	3,586	10,143	10,143
Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխատվությունների գծով (Ծանոթագրություն 16)	01/04/2015- 30/06/2015	01/01/2015- 30/06/2015	01/04/2014- 30/06/2014	01/01/2014- 30/06/2014
Սկզբնական մնացորդ	738,357	736,558	874,593	817,445
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	184,031	234,318	23,245	99,756
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	26,634	46,638	3,092	6,119
Պահուստի օգտագործում	(99,760)	(164,987)	(37,343)	(59,733)
Վերջնական մնացորդ	849,262	852,527	863,587	863,587

Ներդրումների գծով (Ծանոթագրություն 17)	01/04/2015- 30/06/2015	01/01/2015- 30/06/2015	01/04/2014- 30/06/2014	01/01/2014- 30/06/2014
Սկզբնական մնացորդ	4,690	4,690	4,690	4,690
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ				
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	4,690	4,690	4,690	4,690
Այլ ակտիվների գծով (Ծանոթագրություն 21)	01/04/2015- 30/06/2015	01/01/2015- 30/06/2015	01/04/2014- 30/06/2014	01/01/2014- 30/06/2014
Սկզբնական մնացորդ	2,984	3,435	22,305	12,439
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	5,346	3,410	7,852	16,698
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	1,515	3,015	1,500	2,534
Պահուստի օգտագործում	-	(15)	(2)	(16)
Վերջնական մնացորդ	9,845	9,845	31,655	31,655
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով (Ծանոթագրություն 30)	01/04/2015- 30/06/2015	01/01/2015- 30/06/2015	01/04/2014- 30/06/2014	01/01/2014- 30/06/2014
Սկզբնական մնացորդ				
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ				
Վերջնական մնացորդ	-	-	-	-
Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին	188,271	232,810	37,481	122,961

Ծանոթագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

Հազ դրամ

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01.04.2015- 30.06.2015	01/01/2015- 30/06/2015	01.04.2014- 30.06.2014	01.01.2014- 30.06.2014
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	786,420	1,621,001	802,483	1,613,043
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	351	675	-	
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	95	135	675	1,182
Գործուղման ծախսեր	13,760	14,950	15,538	21,829
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	61,780	123,957	56,278	95,062
Ապահովագրության ծախսեր	27,619	41,538	17,204	32,867
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	10,339	18,758	17,880	32,160
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	42,405	95,232	39,695	100,391
Առդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	820	12,048	1,377	4,838
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	23,396	49,224	27,175	51,495
Տրանսպորտային ծախսեր	27,067	52,061	25,720	48,340

Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	48,218	95,937	46,143	89,314
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	18,075	36,531	33,382	53,499
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	-	-	-	-
Այլ վարչական ծախսեր	(3,599)	1,060	6,878	10,353
Ընդամենը	1,056,746	2,163,107	1,090,428	2,154,373

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ

	01.04.2015-30.06.2015	01/01/2015-30/06/2015	01.04.2014-30.06.2014	01.01.2014-30.06.2014
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	854	867	889	892
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ (հազ դրամ)	300	299	281	282

Ծանոթագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

Հազ դրամ

Այլ գործառնական ծախսեր	01.04.2015-30.06.2015	01/01/2015-30/06/2015	01.04.2014-30.06.2014	01.01.2014-30.06.2014
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	-	-	826	826
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	62,500	125,000	62,500	125,000
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	57,162	107,262	69,428	109,214
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	97,478	191,860	91,180	178,295
Կորուստներ ակտիվների արժեզրկումից	-	-	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	16,946	33,501	15,456	30,210
Այլ ծախսեր	53,551	116,811	60,173	120,558
Ընդամենը	287,637	574,434	299,563	564,103

Այլ գործառնական ծախսեր ծանոթագրության այլ ծախսեր տողում հիմնականում ներառված են VISA վճարահաշվարկային համակարգին անդամագրվելու համար սահմանված եռամսյակային վճարները, ինչպես նաև վճարային պլաստիկ քարտերի ձեռքբերման համար կատարված ծախսերը:

Ծանոթագրություն 10. «Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս»

Հազ դրամ

Վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից զուտ եկամուտ	01.04.2015-30.06.2015	01/01/2015-30/06/2015	01.04.2014-30.06.2014	01.01.2014-30.06.2014
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից եկամուտ		9,694	(9,966)	(17,677)

Ծանոթագրություն 11. «Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)»

Հազ դրամ

Շահութահարկի գծով ծախս	01.04.2015 30.06.2015	01.01.2015 30.06.2015	01.04.2014 30.06.2014	01.01.2014 30.06.2014
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	2,730	3,800	71,006	71,006
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները				
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	4,676	(805)	(5,557)	(12,489)
Ընդամենը	7,406	2,995	65,449	58,517

Հազ դրամ

	01.04.2015 30.06.2015	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01.01.2015 30.06.2015	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01.04.2014 30.06.2014	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01.01.2014 30.06.2014	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	(16,686)		(78,168)		100,817		151,842	
Շահութահարկ դրույթաչափով	(3,337)	20	(15,634)	20	20,163	20	30,368	20
Հարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակավոր տարբերությունների գծով								
Չհարկվող եկամուտներ	(84)	1	(475)	1	(26)	(0)	(695)	(0)
Չնվազեցվող ծախսեր	569	(3)	51,184	(65)	52,074	52	30,415	20
Չգնահատված հարկային վնաս		-		-		-		-
Բացասական/դրական փոխարժեքային	11,671	(70)	(29,350)	38	(5,341)	(5)	1,232	1
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում		-		-		-		-
Այլ արտոնություններ	(1,413)	8	(2,730)	3	(1,421)	(1)	(2,803)	(2)
Շահութահարկի գծով ծախս	7,406	44.38	2,995	3.83	65,449	64.92	58,517	38.54

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձված հարկի հաշվարկը

Հազ դրամ

	Մնացորդ նախորդ ժամանակաշրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալով ճանաչված	Մնացորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	123,232	5,301	-	128,533
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով	23,616	(4,395)		19,221
Այլ պարտավորությունների գծով	99,616	9,696		109,312
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	(87,311)	(4,492)	50,415	(41,388)
Վաճառքի համար նատչելի արժեթղթերի գծով	(64,261)		50,415	(13,846)
Հիմնական միջոցների գծով	(4,703)	487		(4,216)
Պայմանական պարտավորությունների գծով	(8,143)	(14)		(8,157)
Բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով	(10,204)	(4,965)		(15,169)
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	35,921	809	50,415	87,145

Ծանոթագրություն 12. «Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ»

Հազ դրամ

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01.04.2015 30.06.2015	01.01.2015- 31.03.2015	01.04.2014 30.06.2014	01.01.2014 30.06.2014
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	(24,092)	(81,163)	35,368	93,325
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով				
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակա-շրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	(24,092)	(81,163)	35,368	93,325
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	933,335	933,335	933,335	933,335
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	(0.03)	(0.09)	0.04	0.10

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթի կամ վնասի և այդ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվի հարաբերությունն է:

Ծանոթագրություն 13

13-1. «Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՉՀ կենտրոնական բանկում

Հազ դրամ

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՉՀ կենտրոնական բանկում	30.06.2015	31.12.2014
Կանխիկ դրամական միջոցներ	4,865,191	4,406,731
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	1,674,591	985,296
Թղթակցային հաշիվներ ՉՀ ԿԲ-ում*	17,748,620	13,937,991
Ավանդային հաշիվներ ՉՀ ԿԲ-ում	504,024	
Ղեկնարկված միջոցներ ՉՀ ԿԲ-ում**	270,000	1,270,000
Այլ պահանջներ ՉՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՉՀ ԿԲ-ում	25,062,426	20,600,018

Թղթակցային հաշիվները ՉՀ ԿԲ-ում ներառում են ՉՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցները: ** ՉՀ ԿԲ-ում ղեկնարկված գումարը իրենից ներկայացնում է ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար որպես երաշխիքային ավանդ:

13-2. «Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ», որոնք ներառվում են դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում

Հազ դրամ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30.06.2015	31.12.2014
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	6,539,783	5,392,027
Թղթակցային հաշիվներ ՉՀ ԿԲ-ում	17,748,620	13,937,991
Ավանդային հաշիվներ ՉՀ ԿԲ-ում		
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	18,777	77,666
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	2,312,254	2,946,771
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26,619,434	22,354,455

Ծանոթագրություն 14. «Պահանջների բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

Հազ դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	30.06.2015	31.12.2014
ՉՀ բանկերում	18,777	77,666
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	1,713,744	2,236,011
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	597,317	709,786
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,194	973
Ընդամենը	2,331,032	3,024,436
ՉՀ բանկերում՝		
Վարկեր և ավանդներ	2,362,685	2,374,820
Ռեպո (հետզմման) պայմանագրեր		
Այլ	351,483	238,815
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ		

ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Այլ	157,393	266,681
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,812	11,471
Ընդամենը	2,873,373	2,891,787
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(23,874)	(23,874)
Ձուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	5,180,531	5,892,349

Հազ դրամ

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	30.06.2015	31.12.2014
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Վարկեր և ավանդներ	189,012	237,484
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	4,167,181	1,251,069
Այլ	63,553	63,881
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Այլ	52,267	52,495
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	244,534	663,783
Հաշվեգրված տոկոսներ	9,060	5,251
Ընդամենը	4,725,607	2,273,963
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,586)	(8,504)
Ձուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,722,021	2,265,459
Ձուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,902,552	8,157,808

**31.12.2014թ. և 30.06..2015թ. Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ այլ պահանջների տողում համապատասխանաբար ներառված են «Visa international» կազմակերպությունում ներդրված 110.611 ԱՄՆ դոլար (31.12.2014թ-ին 52.495 հազ.դրամ 30.06.2015թ.-ին 52.267 հազ.ՀՀ դրամ), «Արմենիան Քարդ» ՓԲԸ-ում ներդրված 134.495 ԱՄՆ դոլար (31.12.2014թ.-ին՝ 63.881 հազ ՀՀ դրամ, 30.06.2015թ.-ին՝ 63.553 հազ. ՀՀ դրամ) գումարներով ապահովագրական դեպոզիտները, ինչպես նաև վճարահաշվարկային համակարգերի նկատմամբ առաջացած դեբիտորական գումարներ:

Ծանոթագրություն 15. «Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ»

Հազ դրամ

Առևտրային նպատակով պահվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	30.06.2015	31.12.2014
Ածանցյալ գործիքներ		
Սվոպ	1,766	54,263
Ընդամենը	1,766	54,263
Առևտրային նպատակով պահվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)		

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ վարկային պորտֆելում հաճախորդներին տրամադրված արժեզրկված (չաշխատող) վարկերի և փոխատվությունների կառուցվածքը	30.06.2015		31.12.2014	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր և փոխատվություններ, որից	51,981,533	32,182	52,793,947	29,567
աշխատող վարկեր	50,260,650	31,730	52,002,663	29,344
արժեզրկված (չաշխատող) վարկեր և փոխատվություններ, այդ թվում՝	1,720,883	452	791,284	223
ժամկետանց	88,561	289	44,518	141
վերաձևակերպված	448,790	6	59,546	2
վերաֆինանսավորված				
Ընդամենը վարկեր	51,981,533	32,182	52,793,947	29,567
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(852,527)		(736,559)	
Ընդամենը զուտ վարկեր	51,129,006		52,057,388	

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	30.06.2015	31.12.2014
Պետական ձեռնարկություններ	28,140	19,836
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	24,653,331	24,785,461
խոշոր ձեռնարկություններ	5,015,987	6,938,746
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	19,637,344	17,846,715
այդ թվում բիզնես քարտեր	53,252	48,231
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	23,475,940	23,907,814
սպառողական վարկեր	13,044,841	14,688,787
հիփոթեքային վարկեր	3,124,802	3,178,503
վարկային քարտեր	4,223,996	3,370,533
Անհատ ձեռնարկատերեր	3,471,249	3,756,300
Հաշվեզրկված տոկոսներ	352,873	324,536
Ընդամենը վարկեր	51,981,533	52,793,947
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(852,527)	(736,559)
Ընդամենը զուտ վարկեր	51,129,006	52,057,388

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձաց գծով	30.06.2015	31.12.2014
հաշվեկշռային մնացորդ	15,521,923	15,714,417
հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների մնացորդ	1,372,863	690,924
Ընդամենը	16,894,786	16,405,341
Վարկային ներդրումներ	51,129,006	52,057,388
Տեսակարար կշիռ վարկային պորտֆելում	33%	32%
Ընդհանուր նորմատիվային կապիտալ	12,815,662	9,295,741
Տոկոսային հարաբերակցություն կապիտալի նկատմամբ	132%	176%

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	30.06.2015	
	Մնացորդ հազ դրամ	քանակ
ԳՀՀ միկրո և փոքր մասնավոր ձեռնարկությունների վարկային ծրագիր	1,834,264	189
ԳՀՀ միկրո և փոքր մասնավոր ձեռնարկությունների ՀՀ կառավարության վարկային ծրագիր		
ԳՀՀ "Վերականգնվող էներգիայի Զարգացում" ծրագիր	132,884	1
ՎՁԵԲ «Սինդիկացված վարկ» 1-ին վարկային ծրագիր		
ՎՁԵԲ «Սինդիկացված վարկ» 2-րդ վարկային ծրագիր		
Համաֆինանսավորում	-	
ՄՖԿ		
Սևծովյան բանկի 1-ին վարկային ծրագիր		
Սևծովյան բանկի 2-րդ վարկային ծրագիր	784,607	47
Համաշխարհային բանկի վարկային ծրագիր		
Տնտեսության կայունացման Ռուսաստանի Դաշնության ծրագիր		
ՄՖԿ վարկային ծրագիր (IFC FMO)		
ՎՁԵԲ միկր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման ծրագիր /EBRD MSME/	4,422,338	549
ՎՁԵԲ միկրովարկավորման ծրագիր	-	-
Atlantic Forfaitierungs AG վարկային ծրագիր	602,752	11
Հիփոթեքային վարկեր	91,388	42
այդ թվում		
ԳՀՀ	91,388	42
ՎՁԵԲ		
ՄՖԿ		
Ընդամենը	7,868,233	839

Վարկային ներդրումներ	31.12.2014	
	Մնացորդ հազ դր	քանակ
ԳՀՀ միկրո և փոքր մասնավոր ձեռնարկությունների վարկային ծրագիր	2,250,180	212
ԳՀՀ միկրո և փոքր մասնավոր ձեռնարկությունների ՀՀ կառավարության վարկային ծրագիր	512,013	38
ԳՀՀ "Վերականգնվող էներգիայի Ջարգացում" ծրագիր	146,172	1
ՎՁԵԲ «Սինդիկացված վարկ» 1-ին վարկային ծրագիր	2,712	1
ՎՁԵԲ «Սինդիկացված վարկ» 2-րդ վարկային ծրագիր	146,900	16
Համաֆինանսավորում	-	-
ՄՖԿ	12,827	1
Սևծովյան բանկի 1-ին վարկային ծրագիր	91,744	6
Սևծովյան բանկի 2-րդ վարկային ծրագիր	959,480	45
Համաշխարհային բանկի վարկային ծրագիր	96,907	43
Տնտեսության կայունացման Ռուսաստանի Դաշնության ծրագիր	17,791	1
ՄՖԿ վարկային ծրագիր (IFC FMO)	1,600,389	28
ՎՁԵԲ միկր, փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման ծրագիր /EBRD MSME/	4,789,580	558
ՎՁԵԲ միկրովարկավորման ծրագիր	260	1
Atlantic Forfaitierungs AG վարկային ծրագիր	469,794	6
Հիփոթեքային վարկեր	104,194	495
այդ թվում		
ԳՀՀ	104,194	43
ՎՁԵԲ		
ՄՖԿ		
Ընդամենը	11,200,943	1,452

Հագ դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների (առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորսուտների գծով պահուստները)	30.06.2015	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2014	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	5,973,437	11	7,018,878	13
Գյուղատնտեսություն	2,988,266	6	1,773,557	3
Շինարարություն	2,246,820	4	1,479,100	3
Տրանսպորտ և կապ	327,716	1	303,361	1
Առևտուր	10,882,501	21	11,597,480	22
Սպառողական	17,434,922	34	18,059,327	34
Հիփոթեքային վարկեր	3,144,962	6	3,195,854	6
Սպասարկման ոլորտ	6,431,777	12	5,809,882	11
Այլ	2,551,132	5	3,556,508	7
		-		-
Ընդամենը	51,981,533	100	52,793,947	100

Հագ դրամ

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	30.06.2015	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2014	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	50,771,845	100	51,732,852	100
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*		-		-
Գերմանիա	4,288	0		-
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ				
Հաշվեգրված տոկոսներ	352,873		324,536	
Ընդամենը	51,129,006	100	52,057,388	100

Ծանոթագրություն 17. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

Հազ դրամ

Պետական արժեթղթեր	30.06.2015	31.12.2014
ՀՀ պետական պարտատոմսեր		
գանձապետական պարտատոմսեր	10,793	
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	10,793	-

Հազ դրամ

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	30.06.2015		31.12.2014	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կապիտալի գործիքներ		256,200		52,252
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	-	256,200	-	52,252
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (հնարավոր կորուստների պահուստ)		(4,690)		(4,690)
Ձուտ ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ	-	251,510	-	47,562

Հազ դրամ

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	30.06.2015		31.12.2014	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Կապիտալի գործիքներ		1,953		1,917
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր		1,953		1,917
Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	10,793	253,463	-	49,479

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 30.06.2015թ.-ի դրությամբ

Հազ դրամ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	1,953	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	48,572	5
ԱՔՈՎ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	3,680	1
ՍԻԼ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ	Ապահովագրական	ՀՀ	22/02/2000	203,948	15.17
Ընդամենը				258,153	

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար:

Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այդ գործիքների իրական արժեքը ճշգրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկման գծով պահուստի գումարը:

Ծանոթագրություն 17.1 «Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր»

Հազ դրամ

	30.06.2015	31.12.2013
Ակտիվ		
Ընդամենը գրավադրված արժեթղթեր	10,560,817	7,383,991
Այդ թվում		
Սեփական գրավադրված արժեթղթեր	7,260,157	6,118,812
Ռեպո համաձայնագրով ձեռք բերված գրավադրված արժեթղթեր	3,300,660	1,265,179
Պարտավորություն		
Ռեպո համաձայնագրով ներգրավված միջոցներ	10,320,424	7,215,899

Ծանոթագրություն 18. «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 19. «Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում»

Հազ դրամ

Վերահսկվող միավորներում ներդրումների շարժը	Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբում	194,991
Ավելացում	
Օտարում (վաճառք)	
Ասոցիացված կազմակերպությունների գործունեությունից եկամուտ/(վնաս)	9,694
Այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս)	(737)
Դասակարգում վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվ	(203,948)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	-

Հազ դրամ

Վերահսկվող միավորներում ներդրումներ	30.06.2015	31.12.2014
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներ	-	194,991
Համատեղ վերահսկվող միավորներում ներդրումներ		
Դուստր բանկերում ներդրումներ		
Այլ դուստր ընկերություններում ներդրումներ		
Շահաբաժիններ		
Ընդամենը	-	194,991

Ծանոթագրություն 20. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Հազ դրամ

Հոդվածի անվանումը	Հոդ, շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ. ներդ.	Վարձակ.հիմն.միջ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	3,073,574	1,826,337	491,230	1,280,522	298,668	164,967	7,135,298
Ավելացում	185,230	101,114	100,864	147,616	257,819	1,307	793,950
Օտարում			(89,278)				(89,278)
Արժեզրկում	44,151	102		(102)	(44,151)		-
Վերախմբավորում		(93,019)		(31,550)			(124,569)
Դուրսգրում							-
Վերագնահատում							-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	3,302,955	1,834,534	502,816	1,396,486	512,336	166,274	7,715,401
Ավելացում		29,246	84,469	23,047	126,453	6,722	269,937
Օտարում			(36,521)				(36,521)
Վերախմբավորում	9,276				(9,276)		-
Դուրսգրում		(2,999)			(987)	(1,062)	(5,048)
Վերագնահատում*							-
Արժեզրկում	-	-	-				-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	3,312,231	1,860,781	550,764	1,419,533	628,526	171,934	7,943,769
Կուտակված մաշվածություն							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	1,310,418	1,205,931	179,567	776,213		38,146	3,510,275
Ավելացում	44,078	150,180	49,106	98,641		8,856	350,861
Այդ թվում՝ 01.04.2014- 30.06.2014	10,650	37,418	12,364	24,811		2,209	87,452
Օտարում			(63,699)				(63,699)
Դուրսգրում		(93,019)		(30,050)			(123,069)
Արժեզրկում							-
Վերախմբավորում		102		(102)			-
Վերագնահատում							-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	1,354,496	1,263,194	164,974	844,702	-	47,002	3,674,368
Ավելացում	22,735	79,645	28,565	48,667		4,501	184,113
Այդ թվում՝ 01.04.2015 - 31.06.2015	11,342	39,942	14,964	25,020		2,296	93,564
Օտարում							-
Դուրսգրում		(1,618)	(8,279)			(185)	(10,082)
Վերախմբավորում							-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							-
Արժեզրկում							-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	1,377,231	1,341,221	185,260	893,369	-	51,318	3,848,399
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	1,935,000	519,560	365,504	526,164	628,526	120,616	4,095,370
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	1,948,459	571,340	337,842	551,784	512,336	119,272	4,041,033

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազ դրամ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ-գծով կապիտալ ներդրումներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	23,199	121,999	50	14,357	-	159,605
Ավելացում	14,345	7,084	-	-	-	21,429
Օտարում						-
Դուրսգրում						-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերախմբավորում						-
Վերագնահատում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	37,544	129,083	50	14,357	-	181,034
Ավելացում		2,594				2,594
Օտարում						-
Դուրսգրում						-
Վերախմբավորում						-
Վերագնահատում						-
Արժեզրկում	-	-	-	-	-	-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	37,544	131,677	50	14,357	-	183,628
Կուտակված մաշվածություն						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	19,750	45,450	25	5,883		71,108
Ավելացում	1,960	11,744	4	1,197		14,905
Այդ թվում` 01.04.2014- 30.06.2014	508	2,921	1	298		3,728
Օտարում						-
Դուրսգրում						-
Արժեզրկում						-
Վերախմբավորում						-
Վերագնահատում						-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	21,710	57,194	29	7,080	-	86,013
Ավելացում	1,140	6,012	2	593		7,747
Այդ թվում` 01.04.2015 - 30.06.2015	566	3,050	1	298		3,915
Օտարում						-
Դուրսգրում						-
Վերախմբավորում						-
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում						-
Արժեզրկում						-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	22,850	63,206	31	7,673	-	93,760
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք						
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	14,694	68,471	19	6,684	-	89,868
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	15,834	71,889	21	7,277	-	95,021

30.06.2015թ. դրությամբ 94211 հազ. դրամ ընդհանուր գումարով շահագործումից դուրս հիմնական միջոցներ հանձնվել են շահագործման:

30.06.2015թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր Գործառնական օր» ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 656 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 94 հազ.դրամ:

30.06.2015թ. դրությամբ հիմնական միջոցների ցանկում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվների արժեքը կազմում է 1042452 հազար դրամ (31.12.2014թ ` 1041802 հազար դրամ):

Ծանոթագրություն 21. «Այլ ակտիվներ»

Հազ դրամ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	30.06.2015	31.12.2014
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	38,447	35,061
Ընդամենը	38,447	35,061
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ(ծանոթ. 7)	(418)	(351)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	38,029	34,710
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	30.06.2015	31.12.2014
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	321	607
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով		
Կանխավճարներ աշխատակիցներին		89
Կանխավճարներ մատակարարներին	101,202	152,557
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	1,810	11
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	37,834	41,350
Ընդամենը	141,167	194,614
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(8,467)	(1,946)
Ընդամենը	132,700	192,668
Այլ ակտիվներ		
Պահեստ	131,334	138,599
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	55,428	55,351
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	52,332	67,505
Այլ ակտիվներ	18,283	17,759
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(960)	(1,139)
Ընդամենը	256,417	278,075
Ընդամենը այլ ակտիվներ	427,146	505,453

Ծանոթագրություն 22. «Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազ դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	30.06.2015	31.12.2014
ՀՀ բանկերի	71,081	83,545
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող	2,441	45,522
Հաշվեգրված տոկոսներ		45
Ընդամենը	73,522	129,112
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ		
Վարկեր	2,040,543	2,365,760
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	10,200,000	7,208,000
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	4,835,180	1,674,910
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
Այլ		

BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	3,466	4,099
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	4,393,186	3,832,305
Այլ	19,691	58,946
Հաշվեգրված տոկոսներ	228,495	120,955
Ընդամենը	21,720,561	15,264,975
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	722,731	194,293
Վարկեր և ավանդներ	5,706,874	6,611,829
Ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	99,580	
Այլ	22,376	37,869
Հաշվեգրված տոկոսներ	51,169	72,585
Ընդամենը	6,602,730	6,916,576
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	28,396,813	22,310,663

Ներկայացնում ենք ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված վարկերում ներառված միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից տարբեր ծրագրերի շրջանակներում իրականացվող վարկավորման գումարները և դրանց գծով հաշվեգրված տոկոսների գումարները:

Հազ դրամ

Ծրագիր	30.06.2015		31.12.2014	
	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս
ԳՀՀ /Գերմանահայկական հիմնադրամի «Հիփոթեքային վարկավորման» ծրագիր	94,371	362	106,299	432
ԳՀՀ /Գերմանահայկական հիմնադրամի միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացման ծրագիր	1,800,000	39,043	2,100,000	46,277
ԳՀՀ "Վերականգնվող էներգիայի Զարգացում" ծրագիր	146,171	3,741	159,460	4,422
ԳՀՀ "Ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ՓՄՁ-ների համար" ծրագիր				
Ընդամենը	2,040,542	43,146	2,365,759	51,131

Ծանոթագրություն 23. «Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

Հազ դրամ

ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ	30.06.2015	31.12.2014
Վարկեր		
Այլ	6,538	3,630
Հաշվարկված տոկոսներ		
Ընդամենը	6,538	3,630

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30.06.2015	31.12.2014
Ընթացիկ հաշիվներ	14,413,943	16,940,035
Ժամկետային ավանդներ	5,844,371	6,603,628
Ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր		
Այլ	27,192	28,743
Հաշվարկված տոկոսներ	35,271	36,259
Ընդամենը	20,320,777	23,608,665

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30.06.2015	31.12.2014
Ընթացիկ հաշիվներ	7,678	6,902
Այլ		
Ընդամենը	7,678	6,902

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	30.06.2015	31.12.2014
Ընթացիկ հաշիվներ	189,787	117,629
Ժամկետային ավանդներ	15,025	14,577
Այլ	3,859	4,032
Հաշվարկված տոկոսներ	45	54
Ընդամենը	208,716	136,292

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30.06.2015	31.12.2014
Ընթացիկ հաշիվներ	9,905,294	9,960,476
Ժամկետային ավանդներ	22,002,133	22,161,604
Այլ	449,213	383,692
Հաշվարկված տոկոսներ	127,959	129,580
Ընդամենը	32,484,599	32,635,352

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30.06.2015	31.12.2014
Ընթացիկ հաշիվներ	284,743	374,547
Ժամկետային ավանդներ	245,372	738,391
Այլ	29,635	21,256
Հաշվարկված տոկոսներ	1,132	3,897
Ընդամենը	560,882	1,138,091
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	53,589,190	57,528,932

30.06.15թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ 2,793,208 հազ. ՀՀ դրամ

30.06.15թ. դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից սառեցված գումար 113,455 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 «Ստորադաս փոխառություն»

Բանկը բաժնետիրոջից ներգրավել է 4,353.855 հազ.դրամ ստորադաս փոխառություն, որից 4,201,950 հազ.դրամ գումարը մասնակցում է բանկի նորմատիվային լրացուցիչ կապիտալի հաշվարկին

Ծանոթագրություն 24. «Բանկի կողմից թողարկված ավանդային սերտիֆիկատներ»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 25. «Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ»

Հազ դրամ

Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություն	30.06.2015	31.12.2014
Առևտրային նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ`		
Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություն		
Սվոփ		19,659
Ընդամենը	-	19,659

Ծանոթագրություն 26. «Վճարվելիք գումարներ»

Հազ դրամ

Վճարվելիք գումարներ	30.06.2015	31.12.2014
Շահաբաժիններ	198,519	36,551
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	16,946	16,230
Ընդամենը	215,465	52,781

Ծանոթագրություն 27. «Այլ պարտավորություններ»

Հազ դրամ

Այլ պարտավորություններ	30.06.2015	31.12.2014
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով		2,439
ԱԱՀ-ի գծով	6,992	2,520
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	90,767	136,795
Սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով		
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ	506,572	452,272
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	54,281	34,953
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով	504,024	
Այլ պարտավորություններ	64,546	199,260
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	1,227,182	828,239

Ծանոթագրություն 28. «Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 2,333,338 հազ. դրամ, այն ներառում է 933,335 հատ սովորական բաժնետոմս 2500 դրամ անվանական արժեքով:

Բանկի կողմից հետ գնված սեփական բաժնետոմսեր առկա չեն: Հաշվետու ժամանակաշրջանում կանոնադրական կապիտալի ավելացում, կանոնադրական կապիտալի նվազում կապված հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի հաշվին չեն կատարվել:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում վճարվել են 1,361 հազ. ՀՀ դրամ շահաբաժիններ:

Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ նշանակալից մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

Հազ դրամ

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Սուքիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	527,573	22.6	
Սուքիասյան Խաչատուր Ալբերտի	455,413	19.5	
Սուքիասյան Ռոբերտ Ալբերտի	357,598	15.3	
Սուքիասյան Էդուարդ Ալբերտի	49,040	2.1	
ՎՋԵԲ	466,670	20	Ֆինանսական

Ծանոթագրություն 29. «Սեփական կապիտալի այլ տարրեր»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. «Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 30.06.2015թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում: Բանկի հարկային պարտավորությունները 30.06.2015թ. դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհարժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազ դրամ

	30.06.2015	31.12.2014
Զօգտագործված վարկային գծեր	2,504,440	1,973,894
Տրամադրված երաշխիքներ	402,464	350,643
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	1,171,799	1,746,930
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)		

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Հազ դրամ

Նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի		261,698
1-5 տարի		840,595
5 տարուց ավելի		0
Ընդամենը		1,102,293

Ծանոթագրություն 31. «Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ»

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի ղեկարտամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Հազ դրամ

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	30.06.2015	31.12.2014
Սկզբնական մնացորդ	1,437,436	1,322,820

Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխառվածություններ	1,076,161	1,962,852
Բանկի բաժնետեր	100,456	181,606
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	799,589	1,559,193
Բանկի ղեկավար	161,359	191,833
Ղեկավարի հետ կապված անձ	14,756	30,221
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխառվածություններ	431,203	1,848,236
Բանկի բաժնետեր	66,948	156,771
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	223,440	1,465,791
Բանկի ղեկավար	130,133	205,807
Ղեկավարի հետ կապված անձ	10,681	19,866
Վերջնական մնացորդը *	2,082,394	1,437,436

Հազ դրամ

Հողված	31.06.2015	30.06.2014
Տոկոսային եկամուտներ	99,997	87,952

Հազ դրամ

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	Ցպահանջ	Ժամկետային
Մնացորդը 31.12.2014թ	485,205	1,909,772
Հաշվետու ժամանակաշրջանի /2015թ-ի 6 ամիսների/ ընթացքում ստացված գումարներ այդ թվում	39,123,609	7,467,589
Բանկի բաժնետեր	24,657,784	7,067,131
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	13,282,502	191,997
Բանկի ղեկավար	794,210	128,291
Ղեկավարի հետ կապված անձ	389,112	80,171
Հաշվետու ժամանակաշրջանի /2015թ-ի 6 ամիսների/ ընթացքում վճարված գումարներ այդ թվում	38,475,790	2,790,686
Բանկի բաժնետեր	24,477,797	2,464,050
Բաժնետիրոջ հետ կապված անձ	12,858,777	183,309
Բանկի ղեկավար	770,121	101,126
Ղեկավարի հետ կապված անձ	369,096	42,201
Փախարժեքային տարբերություն (+/-)	(26,142)	1,084
Մնացորդը 30.06.2015թ	1,106,881	6,587,758
Տոկոսային ծախս 2015թ-ի 6 ամսվա կտրվածքով	1,086	225,015

Հազ դրամ

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	30.06.2015	30.06.2014
Բանկի խորհրդին	60,757	60,720
Աշխատավարձ	60,757	60,720
Պարգևատրում	-	-
Բանկի գործադիր մարմնին	85,835	86,289
Աշխատավարձ	85,835	86,089
Պարգևատրում	-	200
Բանկի ներքին աուդիտին	38,437	37,847
Աշխատավարձ	38,437	37,847
Պարգևատրում	-	-

Ընդամենը	185,029	184,856
----------	---------	---------

Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

1) Վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) Վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Ձուգակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոգեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությանը սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում),

Ի հավելումն վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգրումը,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սննկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հողվածների,
8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և յոթերորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Սթրես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շոկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգրման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թուլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական,

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- ✓ ըստ տնտեսության ճյուղի,
- ✓ ըստ տարածաշրջանի,
- ✓ ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- ✓ ըստ վարկերի ժամկետների,
- ✓ ըստ գրավների և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

ՏՀԶԿ* - Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն

		30.06.2015				Հազ դրամ
<i>Հողվածի անվանումը</i>	<i>ՀՀ</i>	<i>ԱՊՀ երկրներ</i>	<i>ՏՀԶԿ* երկրներ</i>	<i>Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ</i>	<i>Ընդամենը</i>	
Ակտիվներ						
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	25,062,426				25,062,426	
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7,338,045	425,937	1,847,983	290,587	9,902,552	
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	943				943	
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	51,125,139		3,867		51,129,006	
Վաճառքի համար նատչելի արժեթղթեր	262,303		1,953		264,256	
Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում	-				-	
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	7,260,156				7,260,156	
Այլ ակտիվներ	38,029				38,029	
Ընդամենը ակտիվներ	91,087,041	425,937	1,853,803	290,587	93,657,368	
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	4,078,704				4,078,704	
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	21,083,247	2,412,215	4,897,540	3,811	28,396,813	
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	53,020,630	265,235	193,861	109,464	53,589,190	
Ընդամենը պարտավորություններ	74,103,877	2,677,450	5,091,401	113,275	81,986,003	
Զուտ դիրք	16,983,164	(2,251,513)	(3,237,598)	177,312	11,671,365	

		31.12.2014				Հազ դրամ
<i>Հողվածի անվանումը</i>	<i>ՀՀ</i>	<i>ԱՊՀ երկրներ</i>	<i>ՏՀԶԿ* երկրներ</i>	<i>Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ</i>	<i>Ընդամենը</i>	
Ակտիվներ						
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	20,600,018				20,600,018	
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	2,662,763	611,314	2,384,299	2,499,433	8,157,809	
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	8,825				8,825	
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ	54,263				54,263	
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	52,057,388				52,057,388	
Վաճառքի համար նատչելի արժեթղթեր	47,561		1,917		49,478	
Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում	194,991				194,991	
Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	6,118,812				6,118,812	
Այլ ակտիվներ	34,711				34,711	
Ընդամենը ակտիվներ	81,779,332	611,314	2,386,216	2,499,433	87,276,295	
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	4,876,308				4,876,308	
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	14,331,303	2,481,046	5,431,767	66,547	22,310,663	
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	56,383,998	834,933	185,794	124,207	57,528,932	
Ընդամենը պարտավորություններ	70,715,301	3,315,979	5,617,561	190,754	79,839,595	
Զուտ դիրք	11,064,031	(2,704,665)	(3,231,345)	2,308,679	7,436,700	

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

ՀՀ մարզեր	Հազ դրամ	
	30.06.2015	31.12.2014
Երևան	38,146,193	39,354,305
Արարատ	788,926	499,801
Արմավիր	1,444,277	1,534,102
Կոտայք	2,254,229	2,353,879
Շիրակ	1,160,503	1,143,281
Լոռի	1,285,748	1,206,497
Արագածոտն	3,489,634	3,524,081
Սյունիք	1,191,603	1,106,666
Տավուշ	310,020	300,262
Գեղարքունիք	483,476	483,229
Վայոց Ձոր	452,503	433,910
Արցախ	121,894	117,374
Ընդամենը	51,129,006	52,057,388

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության

30.06.2015

Հազ դրամ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ				
		Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում՝						
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	49,684,641	1,064,579	318,119	57,800	3,480,697	
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)					401	
Ռուսաստան					401	
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	3,867					
Գերմանիա	3,867			-		
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)						
5. Ընդամենը	49,688,508	1,064,579	318,119	57,800	3,481,098	

31.12.2014

Հազ դրամ

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ				
		Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
Վարկեր, այդ թվում՝						
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	51,423,284	419,524	158,586	55,994	3,438,778	
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)					401	
Ռուսաստան					401	
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)						
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)						
5. Ընդամենը	51,423,284	419,524	158,586	55,994	3,439,179	

Վարկային ռիսկի վերլուծություն

1-2) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չապահովված վարկերը (առանց պահուստների) 30.06.2015թ-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 5.82%-ը: Չապահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

3) Վարկային ներդրումները 30.06.2015թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 51.981.533 հազ. դրամ: Չաշխատող դասակարգված վարկերի ծավալը 30.06.2015թ-ի դրությամբ կազմել է 1.720.883 հազ. դրամ: Վարկային պորտֆելում հսկվող, ոչ ստանդարտ և կասկածելի վարկերի տեսակարար կշիռները կազմել են համապատասխանաբար 2.29%, 0.77% և 0.24%:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՀՀՄՍ-ների պահանջներին:

5) 2015թ.2-րդ եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաձգումների) կազմել է 193,339,706 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 46,033,016 հազ. դրամ: Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2015թ 2 -րդ եռամսյակում կազմել է 17,561,990 հազ. դրամ, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 21,924,846 հազ. դրամ:

6) «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հատուկ՝ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են զանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշռի, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմած հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, նյութեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջինացված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հումքի, նյութերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամդրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:

Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում, որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:

Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝

1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:

2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:

Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ խնդիրները.՝

2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում

3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախկինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):

4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

Հաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:

Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) «ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոլոր ազդակները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝

1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,

2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,

3. Վարկերի մոնիտորինգ,

4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունքում բացահայտվում և գնահատվում է փոխառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, փոխառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, փոխառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտում, փոխառուի վարկային պատմությունը, ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու փորձառությունը, դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

Ցուցանիշ	Գումար	Ցուցանիշ	Գումար	Հարաբերություն
31.12.14թ				
Չաշխատող վարկեր	791,284	Ընդհանուր վարկեր	52,057,388	1.5%
30.06.15թ				
Չաշխատող վարկեր	1,720,883	Ընդհանուր վարկեր	51,129,006	3.4%
31.12.14թ				
Չաշխատող վարկերի պահուստ	157,180	Ընդհանուր կապիտալ	11,071,015	1.4%
30.06.15թ				
Չաշխատող վարկերի պահուստ	280,387	Ընդհանուր կապիտալ	10,623,305	2.6%
31.12.14թ				
Վարկերի գծով պահուստաֆոնդ	736,559	Ընդհանուր վարկեր	52,057,388	1.4%
30.06.15թ				
Վարկերի գծով պահուստաֆոնդ	852,527	Ընդհանուր վարկեր	51,129,006	1.7%
31.12.14թ				
Հնարավոր կորուստների պահուստ	735,009	Չաշխատող վարկեր	791,284	92.9%
30.06.15թ				
Հնարավոր կորուստների պահուստ	852,527	Չաշխատող վարկեր	1,720,883	49.5%
31.12.14թ				
Դուրս գրումներ - Փոխհատուցումներ	-14,736	Միջին ընդհանուր վարկեր	45,199,915	0.0%
30.06.15թ				
Դուրս գրումներ - Փոխհատուցումներ	-118,349	Միջին ընդհանուր վարկեր	48,832,128	-0.2%
31.12.14թ				
Փոխհատուցումներ	103,929	վարկերից կորուստ	- 14,736	-705.3%
30.06.15թ				
Փոխհատուցումներ	46,638	վարկերից կորուստ	- 118,349	-39.4%
31.12.14թ				
Շահույթի ծածկման գործակից = (զուտ գործառնական եկամուտներ + պահուստի	1,152,089	Վարկերից զուտ կորուստ	-14,736	-7818.2%
30.06.15թ				
Շահույթի ծածկման գործակից = (զուտ գործառնական եկամուտներ + պահուստի	144,948	Վարկերից զուտ կորուստ	-118,349	-122.5%
31.12.14թ				
Վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ-տոկոսային ծախսեր-վարկերի գծով կորուստ)	4,253,290	Վարկային ներդրումներ	52,057,388	8.2%
30.06.15թ				
Վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ-տոկոսային ծախսեր-վարկերի գծով կորուստ)	2,046,253	Վարկային ներդրումներ	51,129,006	4.0%
31.12.14թ				
Խոշոր փոխառություններ	16,405,341	Կապիտալ	11,071,015	148.2%
30.06.15թ				
Խոշոր փոխառություններ	16,894,786	Կապիտալ	10,623,305	159.0%

Շուկայական ռիսկ

1) շուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժութային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար՝ փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) շուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժութային ռիսկի և դիրքերի

Արտարժութային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժութային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժութային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժութային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժութային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժութային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժութային դիրքերի և արտարժութային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում կազմել է.

Հազ դրամ

Հաշվետու ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	CNY	AED	RUB	GEL	XAU	XAG	Համախառն VAR
2014թ. II եռ.	661.71	64.07	176.17	174.34	110.67	270.83	796.61	196.01	17.50	0.00	1,261.40
2015թ. II եռ.	3,488.73	69.14	232.08	1,540.18	0.00	1,321.70	850.13	425.66	4.36	0.00	5,917.24
աճ/նվազում	2,827.01	5.07	55.91	1,365.84	-110.67	1,050.87	53.53	229.65	-13.14	0.00	4,655.84

Ներկայացվում է բանկի արտաբժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

30.06.2015

Հազ դրամ

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտաբժույթ*	II խմբի արտաբժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական	11,914,395	12,405,462	742,569	25,062,426
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443	500	-	943
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	4,486,633	5,040,539	375,380	9,902,552
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	1,766			1,766
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	25,249,311	25,879,695		51,129,006
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներ	264,256			264,256
Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում				-
Հետգնման պայմանագրով գրավադրված արժեթղթեր	7,260,157			7,260,157
Այլ ակտիվներ	31,229	6,779	21	38,029
Ընդամենը ակտիվներ	49,208,190	43,332,975	1,117,970	93,659,135
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	18,082,199	10,291,893	22,721	28,396,813
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	21,253,700	31,708,564	626,926	53,589,190
Ստորադաս փոխառություն	2,721,748	1,662,895		4,384,643
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական պարտավորություն			-	-
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն				-
Վճարվելիք գումարներ	215,465			215,465
Հետաձգված հարկային պարտավորություն				-
Այլ պարտավորություններ	1,183,097	21,984	21,101	1,226,182
Ընդամենը պարտավորություններ	43,456,209	43,685,336	670,748	83,427,650
Զուտ դիրք	5,751,981	(352,361)	447,222	5,846,842

31.12.2014

Հազ դրամ

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական	10,929,663	9,094,462	575,893	20,600,018
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443	8,382	-	8,825
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	1,642,645	5,751,538	763,630	8,157,813
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքներ	54,263	-	-	54,263
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	29,150,426	22,944,267	-	52,094,693
Վաճառքի համար նատչելի ֆին. ակտիվներ	49,478	-	-	49,478
Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում	227,439			227,439
Հետզնման պայմանագրով գրավադրված արժեթղթեր	6,118,812			6,118,812
Այլ ակտիվներ	19,949	14,744	18	34,711
Ընդամենը ակտիվներ	48,193,118	37,813,393	1,339,541	87,346,052
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	14,123,061	8,143,012	44,590	22,310,663
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	24,639,929	32,388,828	500,175	57,528,932
Առևտրային նպատակով պահվող պարտավորություն	19,659	-	-	19,659
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	116,061			116,061
Վճարվելիք գումարներ	52,781			52,781
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-			-
Այլ պարտավորություններ	645,451	44,412	126,189	816,052
Ընդամենը պարտավորություններ	39,596,942	40,576,252	670,954	80,844,148
Զուտ դիրք	8,596,176	(2,762,859)	668,587	6,501,904

* «I խմբի արտարժույթի» կազմը հետևյալն է. ԱՄՆ դոլար, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Շվեյցարական ֆրանկ, Ռուսո ստանդարտացված ձուլակտոր և Մետաղական հաշիվ

** «II խմբի արտարժույթի» կազմը հետևյալն է. ՌԴ ռուբլի, Վրացական լարի, Չինական յուան, ՍԱԷ դիրխամ:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում:

Դիսբալանսի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ բանկի 2015թ. II եռամսյակի միջին կուտակային դիսբալանսը (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) բացասական է՝ -1,479,478.0 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի -2,037,421.0 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով նվազելով 557,943.0 հազ. դրամով կամ 27.4%-ով, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2015թ. II եռամսյակում զգայուն է եղել ըստ պարտավորությունների: Միջին կուտակային դիսբալանսը 2015թ. II եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով աճել է 534,652.0 հազ. դրամով կամ 56.6%-ով:

Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2015թ. II եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, աճել է 1.3 տոկոսային կետով՝ կազմելով 97.9%՝ 2014թ. II եռամսյակի 96.6% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն 2015թ. II եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 97.9%-ը:

Ակտիվների դյուրացիան 2015թ. II եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.142 տարի (2014թ.-ի II եռամսյակի վերջի 0.761 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.381 տարով կամ 50.1%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.20 տարի) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.058 տարով կամ 4.8%-ով:

Պարտավորությունների դյուրացիան 2015թ. II եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.470 տարի (2014թ.-ի II եռամսյակի վերջի 0.463 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.007 տարով կամ 1.5%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.379) նշված ցուցանիշն աճել է 0.091 տարով կամ 24.0%-ով:

Դյուրացիայի ճեղքվածքը 2015թ. II եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.698 (2014թ.-ի II եռամսյակի վերջի 0.342-ի դիմաց)՝ աճելով 0.356-ով կամ ավելի քան 2.04 անգամ: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.845) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.147-ով կամ 17.4%-ով:

Փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ

Հազ դրամ

30.06.2015թ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝												
- վարկեր				1,252,441		1,973,022		113,820		227,642		
Ընդամենը	-	-	-	1,252,441	-	1,973,022	-	113,820	-	227,642	-	-
Զուտ դիրք	-	-	-	(1,252,441)	-	(1,973,022)	-	-113,820	-	(227,642)	-	-

31.12.2014թ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝												
- վարկեր				1,773,711		1,928,705		243,763				
Ընդամենը	-	-	-	1,773,711	-	1,928,705	-	243,763	-	-	-	-
Զուտ դիրք	-	-	-	(1,773,711)	-	(1,928,705)	-	-243,763	-	-	-	-

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ	
	Դրամ	Արտարժույ	Դրամ	Արտարժույ
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում			-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ,	13.08	1.75	24.54	4.69
- միջբանկային վարկեր	0.00	1.75	0.00	4.69
- միջբանկային ռեպո	13.03	0.00	26.70	0.00
Հաճախորդներին տրված վարկեր և	19.43	13.77	20.45	12.80
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար	14.37		14.33	
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.	10.63	5.89	17.60	5.53
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	5.89	4.76	4.12	4.69

3) մոդելների նկարագրությունը
Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (այսուհետ՝ փաթեթ) համար:

Արտարժույթային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մոդելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժույթային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժույթային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժույթային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժույթային դիրքերը՝ ելնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժույթային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժույթային քաղաքականությունը միտված է արտարժույթային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի մակարդակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է «Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելի» («GAP մոդել») և «Դյուրացիայի մոդելի» կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ճեղքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցության գնահատման համար:

Սույն մոդելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

1. դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքներով,
2. տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում,
3. տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույքի նկատմամբ գնահատվում է «ճեղքվածքի հարաբերակցություն» ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մոդելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մոդելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններիս հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույքի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ճեղքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների ապագա հոսքերի միջին կշռված ժամկետայնությունների անհամապատասխանությունը: Դյուրացիայի ճեղքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույքների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ճեղքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, հանգեցնում է տոկոսադրույքի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխուն տոկոսադրույքների տատանումները և դինամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույքով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի (կուտակային դիսբալանսի) և դյուրացիայի ճեղքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույքների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մոդելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում (ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես տվյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (տվյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

✓ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում,

✓ հնարավոր կորուստների գնահատում,

✓ հեջավորման գործիքների կիրառում,

✓ ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,

✓ կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Իրացվելիության ռիսկ

1) իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրություն

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ *սթրես քեստերի մեթոդը*, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և *ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդը*, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ:
Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շոկային սցենարները.

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
2. Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
3. բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
4. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի միաժամանակ ետ պահանջում,
5. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեղմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների (ժամկետից շուտ) և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների համապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):

Բացահայտվում է նշված իրավիճակների հանդես գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և հաշվարկվում են դրանց խախտման չափերը:
Նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկումը հնարավորություն է տալիս ստանալ բանկի իրացվելիության ռիսկի հստակ գնահատականներ՝ վերլուծելով ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների ետ պահանջման ազդեցությունը նորմատիվների վրա և գնահատելով վերջիններիս խախտման հավանականությունը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդաբանությունը հնարավորություն է տալիս գնահատել և վերլուծել բանկի իրացվելիության ռիսկը, ինչպես նաև բանկի կողմից վարվող քաղաքականությունը իրացվելիության բավարար մակարդակը պահպանելու համար: Այդ նպատակով բացահայտվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքները, հաշվարկվում են իրացվելիության ցուցանիշները և գնահատվում է բանկի իրացվելիության կառավարման որակը: Իրացվելիության գնահատման սույն մեթոդաբանությունում կատարվում է ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև մեկ տարի կուտակային) իրացվելիությունների տարանջատում, ինչպես նաև դիտարկվում են իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերը բանկի իրացվելիության կառավարման որակի գնահատման համար:

3) իրացվելիության ռիսկի թուլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական

Իրացվելիության ռիսկի գնահատում :

2015թ II եռամսյակի ընթացքում ակնթարթային իրացվելիության և ընդհանուր (մինչև 1 տարի կուտակային) իրացվելիության ցուցանիշներն աճել են համապատասխանաբար 7.46 և 27.8 տոկոսային կետով, իսկ մինչև 90 օր կուտակային իրացվելիության ցուցանիշը՝ նվազել 6.71 տոկոսային կետով:

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է					Անժամկետ	Ընդամենը	
	Ժամկետային	Ժամկետանց	Ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի			5 տարուց ավելի
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում			24,792,426	-	-	-	-	-	270,000	25,062,426
Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ			943							943
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			2,415,798	4,793,399	-	2,362,685	-	-	330,670	9,902,552
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ			1,766							1,766
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	1,092,966	62,560	-	7,502,204	5,544,843	5,273,369	25,618,822	6,034,242	-	51,129,006
Արժեթղթեր, այլ քվում				7,260,156	-	-			264,256	7,524,412
- առևտրային նպատակով պահվող										-
- վաճառքի համար մատչելի									264,256	264,256
- մինչև մարման ժամկետը պահվող										-
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված				7,260,156						7,260,156
Այլ պահանջներ	-	-	248	37,781	-	-	-	-	-	38,029
Պայմանագրային պահանջներ**										-
Ընդամենը	1,092,966	62,560	27,211,181	19,593,540	5,544,843	7,636,054	25,618,822	6,034,242	864,926	93,659,134
Այդ քվում										
I խմբի արտարժույթով	442,261	17,965	14,612,702	3,983,205	3,194,766	4,308,690	12,652,151	4,005,415	115,820	43,332,975
II խմբի արտարժույթով	-	-	954,733	163,238	-	-	-	-	-	1,117,971
Այդ քվում										
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										-
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	1,092,966	62,560	26,446	18,790,007	5,537,439	7,636,054	25,620,171	6,143,573	-	64,909,216
Անտոկոս			27,184,735	803,533	7,404	-	(1,349)	(109,331)	864,926	28,749,918
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	-	-	840,610	18,098,489	1,447,461	3,444,936	4,339,433	225,374	510	28,396,813
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ քվում	-	-	25,294,147	9,110,438	5,042,802	11,515,973	2,485,323	139,422	1,085	53,589,190
- ցպահանջ ավանդներ			24,762,736	32,686	1,871	-	21,055	-	1,085	24,819,433
- ժամկետային ավանդներ	-	-	-	7,994,738	5,040,931	11,490,606	2,464,268	139,422	-	27,129,965
- այլ	-	-	531,407	1,083,014	-	25,367	-	-	-	1,639,788
Առևտրային նպատակով պահվող պարտավորություն										-
Ստորադաս փոխառություններ									4,384,643	4,384,643
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն										-
Վճարվելիք գումարներ			215,465							215,465
Հետաձգված հարկային պարտավորություն										-
Այլ պարտավորություններ	0	-	570,087	142,781	505,800	7,515	-	-	-	1,226,183
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	0	-	-	1,189,174	151,705	1,116,979	1567566	53,280	-	4,078,704
Պայմանագրային պարտավորություններ										-
Ընդամենը	-	-	26,920,309	27,351,708	6,996,063	14,968,424	6,824,756	364,796	1,595	83,427,651
Այդ քվում										
I խմբի արտարժույթով	-	-	11,149,655	11,489,724	4,487,611	11,756,536	3,040,093	1,761,717	-	43,685,336
II խմբի արտարժույթով	-	-	285,345	142,788	174,148	66,604	1,863	-	-	670,748
«Խոշոր» պարտավորություններ				10,280,541	11,204	28,811	1,983,834			12,304,390
Այդ քվում										-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով				1,252,441	1,973,022	113,820	227,642			3,566,925
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	-	-	9,868,128	25,990,846	5,009,966	14,685,460	4,592,225	364,796		60,511,421
Անտոկոս	-	-	17,052,181	108,421	13,075	169,144	2,004,889	-	1,595	19,349,305
Զուտ իրազվելիության ճեղքվածք	1,092,966	62,560	290,872	(7,758,168)	(1,451,220)	(7,332,370)	18,794,066	5,669,446	863,331	10,231,483
Այդ քվում										
I խմբի արտարժույթով	442,261	17,965	3,463,047	(7,506,519)	(1,292,845)	(7,447,846)	9,612,058	2,243,698	115,820	(352,361)
II խմբի արտարժույթով	-	-	669,388	20,450	(174,148)	(66,604)	(1,863)		-	447,223
Փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	-	(1,252,441)	(1,973,022)	(113,820)	(227,642)	-	-	(3,566,925)
Ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	1,092,966	62,560	(9,841,682)	(7,200,839)	527,473	(7,049,406)	21,027,946	5,778,777	-	4,397,795
Կուտակային իրազվելիության ճեղքվածք	1,092,966	1,155,526	1,446,398	(6,311,770)	(7,762,990)	(15,095,360)	3,698,706	9,368,152	10,231,483	

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան		31.12.2014		Մարմանը մնացել է					Հագ դրամ	
Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամսից մինչև 1 տարի	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի	Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետային	Ժամկետանց								
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ 33 ԿԲ-ում	-	-	19,330,019	-	-	-	-	-	1,270,000	20,600,019
Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ			8,825							8,825
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	0	0	3,106,199	4,721,539	-	9	-	-	330,066	8,157,813
Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ			54,263							54,263
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	399,874	29,509		7,889,731	7,108,072	5,712,295	25,055,489	5,899,723	-	52,094,693
Արժեթղթեր, այլ թվում				104,696	-	60,014	2,315,930	3,638,171	276,918	6,395,729
- առևտրային նպատակով պահվող										-
- վաճառքի համար մատչելի									276,918	276,918
- մինչև մարման ժամկետը պահվող										-
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված				104,696	-	60,014	2,315,930	3,638,171	-	6,118,811
Այլ պահանջներ				34,711						34,711
Պայմանագրային պահանջներ**										-
Ընդամենը	399,874	29,509	22,499,306	12,750,677	7,108,072	5,772,318	27,371,419	9,537,894	1,876,984	87,346,053
Այդ թվում										
I խմբի արտադրություն	65,226	6,370	11,996,622	5,238,380	4,765,853	2,361,557	10,000,185	3,379,200	-	37,813,393
II խմբի արտադրություն	-	-	938,858	400,683	-	-	-	-	-	1,339,541
Այդ թվում										
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով										-
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	399,874	29,509	63,099	11,854,760	7,108,072	5,772,318	27,371,419	9,537,894	1,876,984	64,013,929
Անտոկոս	-	-	22,436,207	895,917						23,332,124
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	-	-	7,631,777	3,228,435	1,629,641	4,875,149	4,689,878	255,287	500	22,310,667
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում	-	-	27,800,555	10,386,932	6,692,719	11,481,216	1,014,745	151,513	1,253	57,528,933
- ցպահանջ ավանդներ	-	-	26,574,457	36,876	12,762	2,246	21,055	-	1,253	26,648,649
- ժամկետային ավանդներ	-	-	4,039	10,350,056	6,679,957	9,732,040	993,690	151,513	-	27,911,295
- այլ	-	-	1,222,059			1,746,930				2,968,989
Առևտրային նպատակով պահվող պարտավորություն			19,659							19,659
Ընթացիկ հարկի զծով պարտավորություն						116,061				116,061
Վճարվելիք գումարներ			52,781							52,781
Հետաձգված հարկային պարտավորություն										-
Այլ պարտավորություններ	-	-	641,651	171,460	636	2,289				816,036
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	-	-	-	221,670	110,653	2,047,293	1,607,145	75,206	9,499	4,071,466
Պայմանագրային պարտավորություններ										-
Ընդամենը	-	-	36,146,423	13,786,827	8,322,996	16,474,715	5,704,623	406,800	1,753	80,844,137
Այդ թվում										
I խմբի արտադրություն	-	-	10,294,267	10,320,998	5,687,137	12,915,449	1,243,472	114,929	-	40,576,252
II խմբի արտադրություն	0	0	394,813	80,981	26,616	165,761	2,784	-	-	670,955
«Խոշոր» պարտավորություններ			4,649,772	7,284,368	301,105	30,227	2,017,090			14,282,562
Այդ թվում										
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով				1,773,711	1,928,705	243,763				3,946,179
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	0	0	12,811,784	11,804,470	6,380,901	14,479,487	5,683,568	406,800	-	51,567,010
Անտոկոս	-	-	23,334,639	208,646	13,390	1,751,465	21,055		1,753	25,330,948
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	399,874	29,509	(13,647,117)	(1,036,150)	(1,214,924)	(10,702,397)	21,666,796	9,131,094	1,875,231	6,501,916
Այդ թվում										
I խմբի արտադրություն	65,226	6,370	1,702,355	(5,082,618)	(921,284)	(10,553,892)	8,756,713	3,264,271	-	(2,762,859)
II խմբի արտադրություն	-	-	544,045	319,702	(26,616)	(165,761)	(2,784)		-	668,586
Փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	-	(1,773,711)	(1,928,705)	(243,763)				(3,946,179)
Ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	399,874	29,509	(12,748,685)	50,290	727,171	(8,707,169)	21,687,851	9,131,094	1,876,984	12,446,919
Կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք	399,874	429,383	(13,217,734)	(14,253,884)	(15,468,808)	(26,171,205)	(4,504,409)	4,626,685	6,501,916	

Ծանոթագրություն 33. «Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 12 % ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 5,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

	Հազ դրամ	
	30.06.2015	31.12.2014
Կանոնադրական կապիտալ	2,333,338	2,333,338
Պահուստներ`	6,059,051	5,665,843
Գլխավոր պահուստ	6,000,000	5,405,133
Վերագնահատման պահուստներ	59,051	260,710
Զբաղիված շահույթ (վնաս)	2,211,500	3,105,129
Ընդամենը կապիտալ	10,603,889	11,104,310

Ներկայացնում ենք ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում` ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

Հագ դրամ

Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող							
2015թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փ աստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	8,961,578	315,720	9,277,298	64,010,658	1,100,894	12.68	12
Փետրվար	8,850,801	317,154	9,167,955	63,430,008	1,031,514	12.73	12
Մարտ	8,834,583	566,517	9,401,100	63,851,005	923,726	13.14	12
Ապրիլ	8,861,599	2,881,854	11,743,453	63,430,662	904,915	16.55	12
Մայիս	8,690,543	4,339,342	13,029,885	65,375,536	905,698	17.87	12
Հունիս	8,543,774	4,271,887	12,815,661	66,343,559	1,013,455	17.14	12

Հագ դրամ

Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող							
2014թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փ աստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	8,240,862	1,046,908	9,287,770	53,052,950	1,118,598	14.89	12
Փետրվար	7,905,841	983,126	8,888,967	53,826,057	1,103,906	14.10	12
Մարտ	7,834,785	826,813	8,661,598	55,481,270	1,067,818	13.45	12
Ապրիլ	7,965,916	883,500	8,849,416	57,029,273	1,104,906	13.36	12
Մայիս	7,857,777	943,233	8,801,010	56,716,308	1,101,716	13.36	12
Հունիս	7,996,041	935,523	8,931,564	57,068,163	1,114,029	13.46	12
Հուլիս	8,084,207	880,048	8,964,255	59,237,113	1,119,714	13.07	12
Օգոստոս	8,172,644	870,684	9,043,328	60,133,106	1,104,177	13.04	12
Սեպտեմբեր	8,302,696	897,073	9,199,769	60,896,835	1,080,444	13.16	12
Հոկտեմբեր	8,423,559	1,031,867	9,455,426	62,589,111	1,110,873	13.16	12
Նոյեմբեր	8,424,647	1,073,194	9,497,841	64,545,616	1,104,644	12.88	12
Դեկտեմբեր	8,957,704	338,037	9,295,741	65,080,651	1,005,343	12.65	12

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ հաստատատված Կանոնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

Հազ դրամ

30.06.2015թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություն	Անավարտ ժամկետային գործառնություն	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	39,221,733			-
10%	4,132,961			413,296
20%	1,212,206			242,441
30%	1,878,298			563,489
50%	2,020,346	16		1,010,181
75%	6,379,184	91,211		4,852,796
100%	22,092,929	348,186	1,140	22,442,255
110%	305,720	34,874		374,653.40
150%	23,309,534	941,044	158,540	36,613,677
Ընդամենը	100,552,911			66,512,789

Հազ դրամ

31.12.2014թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություն	Անավարտ ժամկետային գործառնություն	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	31,358,342			-
10%	1,580,518			158,052
20%	1,531,625			306,325
30%	1,719,379			515,814
50%	2,309,211	15		1,154,613
75%	8,743,185	149,603		6,669,591
100%	25,902,212	343,793		26,246,005
110%	130,126	33,066		179,511.20
150%	19,043,406	861,537		29,857,415
Ընդամենը	92,318,004	1,388,014		65,087,325

Ծանոթագրություն 34. «Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք»

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՀՀՍՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը» պահանջների համաձայն.

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրազեկ և պատրաստական կողմերի միջև «պարզած ձեռքի հեռավորության» գործարքի ընթացքում: `

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումների հիման վրա:

30.06.15թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ Բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները.

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում.

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր ու փոխատվություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ.

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույքային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ճյուղի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառում, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն զեղչի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

30.06.15թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. «Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 36. «Ապաճանաչում»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 37. «Գրավադրված ակտիվներ»

30.06.15թ. դրությամբ բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի

Ծանոթագրություն 38. «Ընդունված գրավ»

30.06.15թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները.

Հազ դրամ

Գրավի տեսակ	30.06.2015		31.12.2014	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	22,089,108	97,186,350	21,856,511	88,874,550
Ավտոմեքենա	4,342,703	14,931,175	4,808,107	14,707,935
Սարքավորում	91,754	278,500	153,205	356,433
Պատրաստի արտադրանք	419,237	1,139,045	540,929	1,108,045
Երաշխավորություն	15,036,067	64,909,910	13,853,270	55,923,304
Դրամական միջոցներ	682,736	1,640,905	707,627	1,029,181
Ոսկյա իրեր	6,274,615	7,376,581	5,665,566	6,379,519
Ստանդարտ ոսկի	8,175	15,331	28,701	38,741
Պետ. արժեթղթեր				
ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	-	-	-
Այլ արժեթղթեր	-	-	-	-
Այլ գրավ	11,458	48,647	3,081	12,988
Գրավ առկա չէ	3,025,682		5,176,950	
Ընդամենը	51,981,535	187,526,444	52,793,947	168,430,696

Ծանոթագրություն 39 «Պարտավորությունների չկատարում/խախտում»

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Բանկի վարչության նախագահ

Ա. Նալժյան

Գլխավոր հաշվապահ

Դ.Ազատյան

Վավերացման ամսաթիվը 20 Հունիս 2015թ.